ڤانكۆخ دوایین نامه دەنووسێ

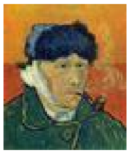

و: هەندرێن

Handren_u@yahoo.se

ئازیزەکەم تیۆ

ژیان بەرەو کوێمان دەبا؟ ئاوەز جیمان لێ دروستدەکا؟ ئەوە شتەکانە کە شادییەکانیان وندەکەن و بەرەو خەمۆکیمان خاوکێشدەکەن. ئەگەر من ئەو پەڕەموچە و رەنگانەم نەبێ لە یەکئەنوایی و دووپاتەبوونەوە بۆگەن دەبم، بەوانە دووبارە لە نوژەنەوە شتەکان دروستدەکەمەوە. هەموو شتەکان دوای ئەوەی کە رۆژگار دەیان گەچرێنێ سارد و کاڵ دەگوزەرێن...

چی دروستبکەم؟ دەمەوێ جیا لەو رەنگانەی کە هەموو رۆژێ بیناییمان ساتمەی لێدەکەن، چەند هێڵ و رەنگێکی نوێ دابهێنم. هەموو رەنگەکان لە دڵمدا پرشنگێکی غەمگینیان هەیە، ئاخۆ دەبێ هەر خۆیان لە سروشتدا ئەوها بن یان چاوەکانی من نەخۆشن؟ ها ئەوە من سەرلەنوێ وێنەکەیان دەکێشمەوە وەک ئەوەی ئاگرە خەفەکەی ناوەوەیان جۆشبدەم.

لە رەنگەکانم دەخوازم لەناو جەرگەی مەرگەساتەکانەوە، هێڵە شادەکان لە کێڵگەکاندا "قەلەرەشەکان" و فەریکە گەنمەکان بە گەردەنە چەمیوەکانیان، نیشانبدەن. نامەوێ بە هۆی رەنگ و بزوانەوە هەتا "پێڵاوی جوتیار"یش، کە کلۆڵی دڵخۆشییەکەی دەچۆڕێنێتەوە، دەستەبەر بکەم... شتە ناشیرینەکان تایبەتمەندی خۆیان هەیە کە رەنگە لە شتە جوانکیلەکاندا نەیان بینین، لەوەدا چاوی هونەرمەندیش هەڵە ناکات.

ئەمڕۆ وێنەکەی خۆم کێشایەوە

هەموو سپێدەیەک کە سەیری خۆم دەکەم، بەخۆم ئێژم: تۆ ئەی روخسارە دووپاتەکەم، ئەی روخسار کە مرۆڤ ناشیرینە، بۆچی تازە نابیەوە؟

ئاوێنەکان تفرێژ دەکەم و دەچمە دەرێ...

ئەمڕۆ هەستام لە بەراییڕا روخساری خۆم کێشایەوە، نەک وەک ئەوەی کە سروشت دەیخوازی، بەڵکو وەک ئەوەی کە خۆم دەمویست: دوو چاوی هەراسانی گورگانی. روخسارێکی سەوز و ریشێکی ئاگرینی ددانەدار. لە تابلۆیەکەدا گوێچکەیەک ناهەموار دیار بوو، پێویستم پێی نەبوو، پەڕەموچەکەم گرتە دەست، مەبەستم گوێزانی ریش تاشینە، دامماڵی... لە نێوان سەرمدا لە دەرەوە و ناوەوەی تابلۆیەکەدا وێدەچێ کارەکەم لێ تێکەڵاو بووبێت...ئێ دەباشە چی لەو بارستاییە گۆشتە بکەم؟ بۆ ئەو ژنەم نارد کە نرخی نەدەزانیم و بە مەزەندەش وێدەچوو خۆشمدەوێ... هەروا دەبێ دەبا زیادەکان لەگەڵ یەکتردا کۆببنەوە...ئەی ژنە چەنەبازەکە ها ئەوەش گوێچکەکەم بۆ تۆ بێ، دە بۆی بپەیڤە... ئێستا دەتوانم گوێم لێی بێ و بە پەنجەکانیشم ببینم، هەتا شەشەمین پەنجەکەم "پەڕەموچەکەم" لەوەش زیاتر کارابێ: ئەوە کە سەما دەکا و دەگرێ و پێستی تابلۆیەکە ختۆکە دەدا...

بە تێڕامانەوە رووەنیشم:

جیهان کەنەفت بوو و تا دێ لۆچەکانیشی زیاتر دەبێ و هەتا دێ روخساری تابلۆیەکە زیاتر خاودەبێتەوە... ئای خوایەکەم بەر لەوەی شەو دابێ و لەسەر گومەزی روحم دابەزێ، من چیم لە توانایە بیکەم؟

فلّچەکان، رەنگەکان و ... زوو ئامادەیان دەکەم: ترپەیەکی رێک و خێرایە، تیژ و ژیکەلەیە...

رەنگەکانم روون و سەرەتایین. زەرد، شین، سوور... دەمەوێ شتەکان بۆ وادە رەمەکییەکانی بەرایی خۆیان بگەڕێنمەوە، وەک ئەوەی کە جیهان تازە لە یەکەمین هێلکە گەردوونییەکەیدا چاوی پشکوتووبێت.

هێشتا لە یادمە:

کات زەردەپەڕ یان دوای زەردەپەڕ و پێش کازیوە بوو... رەنگی سووری سورمەیی هێلی ئاسۆی خوێنپژێن دەکرد... ئاە لە موچڕکەی سورمەیی! ئەوکاتانەی کە ئێمە بۆ دزینی "توو"ی کێویلکەیی دەچوینە ناو بێستانەکان، لە خەنی خۆشی درەختەکە

ئۆقرەم دەگرت و چاوەدێری کرمە سەوز و زەردەکانم دەکرد. کەچی "ئۆرسولا" (خوشکی ڤانگۆگە، و.کوردی) بە زێدە لاساریی و شادییەوە لە نێوان لقەکاندا هەڵدەبەزیی و لە نکاو هاوسەنگی تێکچوو و خزایە خوارەوە. بەر لەوەی لە سەرەتاوە ئاوێزانی گەردەنم بێ، موچڕکم بە سنگدا هات. لە ئامێزم گرت و ئەویش وەک ئاسکۆلەیەکی سەر لە دوونراو هەناسەی دەدا.... کاتێک لەمپەرم لێکرد، بینیم دەنکە تووێک بوو کە شیلە سورمەییەکەی لەسەر کراسە سپییەکەم بەجێهێشتبوو... من لەوێ ڕۆژێوە، کە دوانزە ساڵی بووم، هەست دەکەم کە ئەگەر لە سینەمدا درزێکی سورمەیی بکرێتەوە، هەتا لە سەرەوەی سپیاتییەکەوە شیلەکەی بزنێ، بەختەوەری بەخۆم دەگرێ...

ئای لە موچڕکەی سورمەیی...

هزرێک زۆر جەختم لەسەر دەکا، ئاخۆ دەتوانم پیادەی بکەم؟ لە گوڵەبەڕۆژەدا خەفەیە، تۆ ئەی ڕەنگە زەردەکە، ئەی من، لە تیشکی ئەم گەردوونە شادەدا شیلەکەم هەڵدەمژم... تێڕوانین بە دوای تێڕوانین لە چاوی خۆر دەڕوانم هەتا روحی گەردوون چاوەکانم دەسووتێنێت.

دوو شت روحم بە سەرەتاتکێ دەخەن: ڕوانین لە خۆر، ڕوانین لە مەرگ... دەمەوێ بەرەو ئەستێرەکان گەشت بکەم، ئەو جەستە کلۆڵەم پێشم دەگرێ؟

-بەڵام بەرەو کوێ؟

- هەڵبەتە بەرەو خەونەکان.

دوێنێ بە ڕەنگی قوڕ وێنەی گوڵێکم کێشا

دوای ئەوەی خۆم لەناو خاکدا چاند، فەریکە سەوز و زەردەکان لەسەر پانتایی سەرمدا دەفراژان و قەلەرەشەکانی یادەوەریش بەبێ هەوا هەڵدەفڕین. فەریکە گەنم و قەلەڕەشەکان، قەلەڕەشەکان و گەنمەکان... قەلەڕەشەکان دونووکیان لە مۆخم دەژەنی... قاژ ... قاژ... هەموو شتێک خەونە. خەونە خاکەسارەکان، پەڕەموچەکانی خاک هەموو ساتێک دەستخەڕۆمان دەدەن. بەم زووانە راسپارەدەکەی خاک دەگەڕێنمەوە و چۆلەکەکانی سینگم بەرەو وڵاتی خۆر هەڵدەفڕێنم... ئای ئەی پەڕەسێلکەکە بەم دەمانچەیە قەفەزەکەت بۆ ئاوەڵا دەکەم:

سوورە تۆخەکە پەرش دەبێ. خوێنە یان ئاگر؟

سپیلەکەم (پاپەکەم) دادەگیرسێ

رەش و سپی ڕەنگی ژیان بە خۆڵەمێشی دەکەن. بۆ خۆڵەمێشی چەند گریمانە هەیە کۆتاییان نایێ: خۆڵەمێشی سوور، خۆڵەمێشی شین، خۆڵەمێشی سەوز... توتن دەسووتێ و ژیانیش گەشە دەسێنێت. خۆڵەمێش تامێکی تاڵی هەیە بە ئاسایی هۆگری دەبین، دواجاریش خووی پێوە دەگرین، کتومت وەک ژیان: هەرچەندە تەمەنمان بەرەو پێش بڕوات، زیاتر بە ڕۆیشتنمان ئاوێزان دەبین... لە پێناوی ئەوەدا لە کڵپەی داگیرسانمدا، دەستبەرداری ئەوە دەبم... بەڵام بۆچی؟!

جارێکی تریش ئەمە کەمتەرخەمییە... نەگبەتی هەرگیز کۆتایی نایێ...

هۆ "تیۆ" ماڵئاوا، ئەوا بەرەو بەهار بەڕێدەکەوم.

تێبینی: گۆڤاری "الف"، ساڵی 1998، ئەم نامەیەی بە یادی سەد ساڵەی مەرگی ڤانگۆگ کردبوو بە عارەبی و بڵاویکردۆتەوە، منیش حەزمکرد بە وەرگێڕانی بۆ کوردی، ستایشی روحی ئەو هونەرمەندە دڵگیرە بکەم.